

Випуск №3. Грудень 2025

UDO
NATION

EEYES
EASTERN EUROPE YOUTH
EMPOWERMENT SPACE

Think Tanks Essentials

У світі, що швидко змінюється, аналітичні центри (або англ. think tanks) стали ключовими гравцями у формуванні міжнародних дискусій та стратегій. Вони не лише генерують ідеї, а й визначають напрями політичних рішень та впливають на суспільні настрої.

Журнал “ThinkTanks Essentials” створений з метою узагальнювати та аналізувати найважливіші експертні дослідження, щоб показати, як вони формують наше розуміння світового порядку.

Цей журнал є корисним для всіх, хто прагне орієнтуватися в дедалі складнішій міжнародній політиці. Він дозволяє відстежувати ключові тенденції, аргументацію провідних експертів, які впливають на рішення урядів та міжнародних організацій. Для дослідників та студентів це зручне джерело аналітики й актуальних кейсів, для дипломатів та експертів – інструмент розуміння глобальних процесів і прогнозування можливих сценаріїв, для широкої аудиторії – можливість побачити за заголовками новин глибший контекст.

ЗМІСТ

Огляд ключових тенденцій у листопаді 2025 року.....	6
США скорочують війська на східному фланзі НАТО (англ. US Troop Cuts On NATO's Eastern Flank).....	8
Ядерний шантаж РФ: чи готується Москва до випробувань? (англ. Russia's Latest Nuclear Saber-Rattling: Nuclear Testing?).....	9
Аналіз планів Росії щодо Великої Євразії: точка зіткнення теорії та ланцюгів постачання (англ. Deconstructing Russia's Plans for Greater Eurasia: Where Theory Meets Supply Chains).....	10
Енергетичний розрахунок: як Європа може використати санкції США, щоб розірвати нафтові зв'язки Москви (англ. Energy reckoning: How Europe can use US sanctions to cut Moscow's oil ties).	11
Повернення до ядерних випробувань у добу нестабільності? (англ. A return to nuclear testing in an unstable age?).....	12
Війна в Україні: між затягуванням і дипломатичним глухим кутом (фр. Guerre en Ukraine : entre enlissement et impasse diplomatique).....	13
Вплив еволюції сприйняття загроз на Трансатлантичний альянс (англ. The Impact of Evolving Threat Perceptions on the Transatlantic Alliance).....	14
Брюссель вітає прогрес України й Молдови на шляху інтеграції в ЄС (англ. Praise from Brussels: Ukraine and Moldova make progress on the path to the EU).....	15
Набраний темп розширення ЄС ризикує зупинитися через право вето (англ. EU enlargement momentum risks falling victim to veto power).....	16
Безпека Чорного моря як білий лицар миру? (англ. Black Sea Security as the White Knight for peace?).....	17
Поза оборонною позицією: проактивна стратегія Заходу в інформаційному просторі (англ. Beyond Defence: A Proactive Strategy for the West in the Information Domain).....	18
Найкращий захист України від енергетичної війни Путіна - це подальші удари по нафтопереробному сектору Росії (англ. Ukraine's best defence against Putin's energy war is more attacks on Russia's oil refining sector).....	19
Польоти всліпу: як убезпечити Європу від ризиків, що їх створюють російські GPS-перешкоди (англ. Flying blind: How to prevent Russian GPS operations from causing a European air disaster)	20
Точний удар на великій дальності: європейський пошук ракетних спроможностей далекого радіуса дії (англ. Deep Precision Strike: Europe's Quest for Long-range Missile Capabilities).....	21

Майбутнє Росії: співвідношення зовнішніх і внутрішніх трансформацій (англ. The Future of Russia: The Relationship Between External and Internal Change).....	22
Нордично-Балтійська Вісімка: майстри адаптації в мінливому світі (англ. NB8: Masters of Adaptation in a Turbulent World).....	23
Оборонна угода України з Францією зіштовхується з серйозними перешкодами на шляху до реалізації (англ. Ukraine's arms deal with France faces major hurdles before it can be realized).....	24
Велика Британія та Німеччина мають поєднати свої сильні сторони, щоб усунути слабкі місця в обороні Європи (англ. The UK and Germany should combine their strengths to address weaknesses in European defence).....	25
Захист демократії: втілення принципів на практиці через зобов'язання, здатність і довіру (англ. Shielding democracy: A Triple C framework for turning principles into practice).....	26
Чи можна вважати мирну пропозицію Трампа для України «угодою з Фаустом»? (англ. Is Trump's Ukraine Peace Deal a Faustian Bargain?).....	27
Чи буде успішним мирний план Трампа для України? (англ. Will Trump's Peace Plan for Ukraine Succeed?).....	28
Фокус-тема. "Точка неповернення: нова модель європейської безпеки з Україною та без Росії"	29
Підсумовуючи.....	31
Наші експерти.....	32
Команда.....	36
Список використаних джерел.....	38
Фото та зображення.....	39

Огляд ключових тенденцій у листопаді 2025 року

Листопад 2025 року позначився поглибленням уваги аналітиків до конкретних інструментів, які визначатимуть європейську безпеку у найближчі роки. Аналітичні дослідження та коментарі фіксують не просто усвідомлення довготривалості конфронтації з Росією, а поступове формування того, як Європа планує діяти в цій реальності на щоденній основі.

Скорочення американської присутності у Румунії та зосередженість адміністрації Трампа на внутрішньополітичних пріоритетах підштовхують європейські держави до більшої самостійності. Аналітики RUSI та CSIS звертають увагу на те, що формальні запевнення США більше не сприймаються як безумовні, а отже – будь-яка нова модель безпеки має враховувати потенційну нерівномірність американської участі. Цей особливо помітно в дослідженнях, що аналізують зсуви у сприйнятті загроз у США та ЄС: Європа розглядає Росію як першочерговий виклик, тоді як Вашингтон дедалі більше фокусується на Китаї.

Другим блоком стала тема оборонних спроможностей і промислової бази Європи. Матеріали IISS, Chatham House та інших центрів демонструють, що війна в Україні прискорила перехід від декларацій до реальних проєктів: створення далекобійних ракет, модернізація виробничих ліній, пошук спільних стандартів озброєння. Ініціатива ELSA показує, що Європа поступово вибудовує власний контур ударних можливостей, а дискусія про співпрацю між Німеччиною та Великою Британією відкриває питання не лише ресурсів, а й концептуального бачення майбутньої війни. На фоні цього угода України з Францією виявляє свої обмеження: стратегічно важлива, вона водночас неспроможна покрити нагальні потреби Києва без нового механізму фінансування на рівні ЄС.

Окрема увага приділяється енергетичній та морській безпеці. Посилення американських санкцій проти «Роснефті» та «Лукойла» створює можливість для ЄС завершити епоху енергетичної залежності від Росії, але вимагає жорстких і швидких рішень у Берліні, Бухаресті та Софії. Аналітики ECFR бачать шанс на системний перелом, якщо європейські уряди відмовляться від тимчасових режимів управління активами та перейдуть до їхньої остаточної націоналізації. У морському вимірі дослідження Clingendael підкреслює: Чорне море стає стратегічним центром ваги, де безпека морських коридорів визначає економічну життєздатність України й стабільність усього регіону.

Уже традиційно експерти аналізують гібридні загрози. European Policy Centre аналізує небезпечну системність російських GPS-перешкод, які вже впливають на значну частину авіатрафіку. ICDS та EUISS наголошують, що інформаційна війна перестала бути периферійною: російські й китайські наративні екосистеми діють спільно, а відповіді ЄС поки що залишаються фрагментованими.

Потреба в активних інформаційних операціях, а не лише обороні, звучить дедалі наполегливіше. Постійною віссю аналітики залишається Україна, як держава, що формує правила нової безпеки. 20 листопада адміністрація Дональда Трампа опублікувала мирний план на 28 пунктів, який викликав хвилю обговорень в Україні, в урядах союзників, а також в провідних аналітичних центрах. Перші аналітичні коментарі демонструють однотайність: російські умови миру неприйнятні, так званий план Трампа містить структурні ризики, а довготривала стійкість України є передумовою безпеки всього континенту.

У такому контексті фокус-тема листопада, «Точка неповернення: нова модель європейської безпеки з Україною та без Росії», описує не прогноз, а поступову норму. Європа починає будувати безпеку не поруч із Росією, а попри неї, і не заради України, а разом із нею.

США скорочують війська на східному фланзі НАТО

(англ. *US Troop Cuts On NATO's Eastern Flank*)

Оана Лунджеску, *Royal United Services Institute (RUSI)*, Велика Британія
03.11.2025

Сполучені Штати вирішили не продовжувати ротацію американської 2-ї бойової бригади 101-ї повітряно-десантної дивізії, розміщеної на східному фланзі НАТО, зокрема в Румунії. Формально це «коригування присутності», а не відведення військ, але момент і регіон роблять його стратегічно чутливим.

Пентагон пояснює крок частиною «балансування глобальної військової присутності США», наголошуючи, що зобов'язання перед НАТО не зменшуються. Водночас кількість американських військових у Румунії скорочується з 1 700 до 1 000 осіб. Автор підкреслює: рішення ухвалене «в неправильний час і в неправильному місці», адже Румунія залишається критично важливою для чорноморської безпеки, маючи кордон з Україною та стратегічні бази Міхайл Когелнічану і Девеселу. Будь-яке скорочення американської присутності там послаблює систему колективного стримування Росії й створює ризик зниження оперативної гнучкості НАТО в разі ескалації на південному напрямку.

Такий сигнал сприйнято неоднозначно: союзники побоюються, що Трамп використовує зменшення американської присутності як важіль у переговорах із Кремлем. У Конгресі США крок також викликав опір. Паралельно Франція, Німеччина та інші союзники посилюють власну присутність у Румунії.

Для України це питання важливе, адже саме румунська територія є тиловим хабом для логістики, навчання пілотів і контролю Чорного моря. Скорочення американських військ однозначно підвищує потребу в європейській автономії у сфері безпеки. Тому, з іншого боку, посилення ролі Румунії, Франції й Німеччини у регіоні може сприяти більшій «європеїзації» східного флангу, що також відповідає інтересам України як майбутнього союзника в системі європейської оборони.

Трансатлантичні відносини; європейська безпека

Ядерний шантаж РФ: чи готується Москва до випробувань?

(англ. *Russia's Latest Nuclear Saber-Rattling: Nuclear Testing?*)

Гезер Вільямс, Лахлан Маккензі, *Center for Strategic and International Studies (CSIS), США*

05.11.2025

Автори оцінюють новий виток ядерної напруги між США та Росією після заяв Володимира Путіна 5 листопада про доручення військово-політичному керівництву підготувати пропозиції щодо потенційних перших кроків у напрямі відновлення ядерних випробувань. Це прозвучало одразу після допису Дональда Трампа в X про намір США розпочати тестування ядерної зброї, а також після запуску американської міжконтинентальної балістичної ракети Minuteman III.

примітка редакторки: Ще 29 жовтня Путін заявив, що Росія провела випробування підводного безпілотного апарата «Посейдон» із ядерною енергетичною установкою; і саме після цієї заяви американський президент написав про намір США розпочати тестування ядерної зброї. Тобто рішення Трампа було відповіддю на російські дії.

Москва традиційно заявляє, що не стане «першою», але симетрично відповість на будь-які кроки Вашингтона, тим самим залишаючи за собою право на ескалацію, не виходячи формально за рамки Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань. У Москві також є мотивація використати ядерні сигнали як інструмент тиску у спробах стримати підтримку США для України або примусити Захід до поступок.

Варто пам'ятати, ядерний шантаж залишається складовою російської стратегії проти Заходу, а отже підсилюють потребу Києва в активній участі в режимах контролю над озброєннями та в послідовній міжнародній коаліції стримування РФ.

Міжнародна безпека; світовий порядок

Аналіз планів Росії щодо Великої Євразії: точка зіткнення теорії та ланцюгів постачання

(англ. *Deconstructing Russia's Plans for Greater Eurasia: Where Theory Meets Supply Chains*)

Емілі Ферріс, Royal United Services Institute (RUSI), Велика Британія
05.11.2025

Концепція «Великої Євразії», яку Кремль використовує як ідеологічне обґрунтування своєї зовнішньої політики, на практиці дедалі більше перетворюється на інструмент виживання у війні проти України. Росія намагається перебудувати військово-промислові та логістичні ланцюги постачання через Білорусь і Північну Корею, які стають критично важливими елементами її стратегії.

Наприкінці жовтня 2025 року на конференції в Мінську було продемонстровано поглиблення координації між Росією, Білоруссю і Північною Кореєю. Білорусь забезпечує ремонт техніки, виготовлення окремих компонентів та логістичну підтримку, тоді як КНДР постачає боеприпаси, інженерів і навіть військові підрозділи. Цю співпрацю активно курує Сергій Шойгу, який після відставки з посади міністра оборони отримав неформальну роль спеціального посланника Путіна з далекосхідних напрямів.

Втім, автор наголошує, що матеріальні та фінансові реалії суперечать амбіціям Кремля. Російська інфраструктура перевантажена, інвестиції в білоруські залізниці скорочені, а нові проекти з КНДР мають обмежений практичний ефект. У бюджеті РФ немає ресурсів для створення стійких ланцюгів постачання, а залежність від держав під санкціями лише поглиблює структурні проблеми.

Таким чином, альянси Росії з Білоруссю та Північною Кореєю мають радше тактичний, а не стратегічний характер: вони допомагають утримувати темпи війни, але не здатні перетворити концепцію «Великої Євразії» на реальну геополітичну архітектуру.

Україна та партнери можуть може використати цю російську вразливість, просуваючи санкційний контроль, розрив логістичних ланцюгів між РФ, КНДР і Білоруссю та наголошуючи на глобальній загрозі такої співпраці.

Світовий порядок

Енергетичний розрахунок: як Європа може використати санкції США, щоб розірвати нафтові зв'язки Москви

(англ. *Energy reckoning: How Europe can use US sanctions to cut Moscow's oil ties*)

Шимон Кардась, Вессела Чернева, European Council on Foreign Relations (ECFR), аналітичний центр на рівні ЄС

05.11.2025

Автори аналізують жорсткий пакет санкцій США, який 22 жовтня 2025 року Управління контролю за іноземними активами запровадило проти «Роснефті» та «Лукойла» – компаній, що разом забезпечують близько 75% російського нафтовидобутку й 80% експорту. США не лише заморозили їхні активи, але й оголосили про вторинні санкції для будь-яких іноземних структур, що продовжать із ними працювати. Це радикально підвищує економічний тиск на Москву: російські доходи від нафти падають, Індія та Китай скорочують закупівлі, а рубль і без того нестабільний.

Однак автори підкреслюють, що ці санкції – подвійна можливість для Європи. З одного боку, вони, очевидно, створюють ризики короткострокових перебоїв у постачанні нафти, але з іншого – дають історичний шанс остаточно розірвати енергозалежність від Росії. Якщо європейські держави скористаються ситуацією, вони можуть через експропріацію активів «Роснефті» та «Лукойла» посилити власну енергетичну безпеку та очистити стратегічну інфраструктуру від російського впливу. Особливо актуально це для Німеччини, Румунії та Болгарії, де активи цих компаній і досі визначають енергетичний баланс і мають політичний вплив. У Німеччині активи «Роснефті» досі формально належать Росії, хоча уряд керує ними через механізм довірчого управління. Автори закликають Берлін не просити США продовжити дію цього дозволу після завершення терміну, а повністю націоналізувати ці об'єкти. Подібно, Румунія та Болгарія мають ліквідувати присутність «Лукойла» в критичній інфраструктурі.

Важливим попередженням є можливість санкційного обходу: зокрема, спроба «Лукойла» продати європейські активи трейдеру Gunvor, пов'язаному з підсанкційним олігархом Геннадієм Тимченком. Якщо Вашингтон погодиться, це поставить під сумнів реальну жорсткість санкцій. Нинішній момент дозволяє Європі одночасно послабити фінансову базу Кремля, зміцнити енергетичну безпеку й прискорити реалізацію REPowerEU, а отже, зміцнити підтримку України та зменшити російський вплив у регіоні.

Енергетична безпека

Повернення до ядерних випробувань у добу нестабільності?

(англ. *A return to nuclear testing in an unstable age?*)

Данієл Салсбері, *International Institute for Strategic Studies (IISS)*, Велика Британія

05.11.2025

Автор аналізує загострення ядерної риторики після заяви Дональда Трампа 30 жовтня 2025 року про намір негайно розпочати ядерні випробування США «на рівних» із програмами інших держав. Хоча ймовірно йдеться не про вибухові ядерні випробування, а про випробування систем доставки (ICBM, підводні дрони, крилаті ракети), сама заява, на думку автора, створює небезпечний прецедент і підсилює глобальну нестабільність.

Тим часом Китай стрімко нарощує свій ядерний потенціал: від приблизно 200 боеголовок у 2020 році до прогнозованих 1000-1500 до 2035-го, одночасно розбудовуючи сотні нових шахт для міжконтинентальних балістичних ракет. Росія модернізує свій арсенал і випробовує нестандартні системи доставки, зокрема «Буревісник» і «Посейдон», які були протестовані якраз перед заявою Трампа. На цьому тлі Вашингтон вперше стикається з двома стратегічними ядерними суперниками одночасно.

На думку автора, повернення до вибухових випробувань було б руйнівним для глобального режиму контролю над озброєннями, зокрема для Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань, який і так підривається: Росія «де-ратифікувала» його у 2023 році, а США, Китай та Ізраїль досі його не ратифікували.

Попри технічну можливість провести випробування протягом 36 місяців, США насправді вигідніше зберігати статус-кво: вони мають найпотужнішу технологічну базу, що дозволяє підтримувати арсенал без реальних вибухів. Тож повернення до випробувань не вирішує стратегічних проблем, а лише поглиблює ризики нової ядерної гонки.

Світовий порядок; міжнародна безпека

Війна в Україні: між затягуванням і дипломатичним глухим кутом

фр. *Guerre en Ukraine : entre enlisement et impasse diplomatique*)

Ігор Деланое, *Institut de relations internationales et stratégiques (IRIS)*, Франція

05.11.2025

Дослідження описує війну між Росією та Україною як війну виснаження, яка триває вже не лише на полі бою, а й у політиці та економіці. Попри ознаки стрімкого падіння російської економіки, Путін переконаний, що час працює на нього: він розраховує на втому Заходу й внутрішні суперечності в ЄС. Україна, натомість, зіштовхується з нестачею зброї та фінансування, а в Брюсселі все гучніше обговорюють, як підтримувати Київ далі.

У питанні фінансової допомоги Україні держави-члени ЄС розділилися: одні пропонують конфіскувати заморожені російські активи (близько 140 млрд євро), інші вважають, що це зашкодить довірі інвесторів і може спричинити юридичні суперечки, тому просувають другий варіант - нові боргові інструменти.

Позиція США також залишається суперечливою. Дональд Трамп не хоче краху української державності, щоб не повторити «афганського фіаско» Байдена, але при цьому уникає прямої участі. Він продає Києву зброю, а не передає її безкоштовно, і очікує, що саме Європа тепер фінансуватиме основну частину війни. Його метою є змусити і Москву, і Київ погодитись на припинення вогню, яке би дозволило США зосередитися на власних інтересах.

Центральним каменем спотикання залишається вимога Кремля щодо виведення українських військ із 25% Донбасу, що зробило неможливим саміт у Будапешті.

Автор зауважує, що російська економіка зараз у стагнації, але поки ще залишається стабільною. Росія може утримувати нинішній рівень воєнних витрат ще 1-2 роки без критичних наслідків. Кремль розглядає такі економічні жертви як прийнятну ціну за політичні цілі війни.

Війна в Україні: європейська безпека

Вплив еволюції сприйняття загроз на Трансатлантичний альянс

(англ. *The Impact of Evolving Threat Perceptions on the Transatlantic Alliance*)

Ерік Брамтберг, Royal United Services Institute (RUSI), Велика Британія
06.11.2025

США та Європа дедалі більше розходяться в тому, що вважати головними загрозами безпеці, і це поступово змінює суть Трансатлантичного альянсу. Якщо під час Холодної війни існувала спільна стратегія (стримування СРСР, опора на НАТО, спільні цінності), то після її завершення пріоритети почали фрагментуватися: США посилили увагу до Близького Сходу й згодом до Китаю, а Європа довго залишалась у «комфортному» режимі, не інвестуючи системно в оборону. Сьогодні центральна лінія розламу – це різні підходи до Росії, Китаю, економічної безпеки та «некласичних» загроз (клімат, пандемії, міграція). Для Європи Росія після повномасштабного вторгнення в Україну стала екзистенційною загрозою та головним фокусом оборонної політики. Для адміністрації Трампа Росія – радше другорядний виклик і потенційний «контрбаланс» Китаю, тоді як Китай сприймається у Вашингтоні як головний суперник у військовій, економічній та технологічній сферах. Європа щодо Китаю жорсткіша, ніж раніше, але все ще намагається балансувати, а не розривати зв'язки.

В економіці США дедалі більше сек'юритизують торгівлю і технології (санкції, експортний контроль, обмеження для Китаю), тоді як ЄС пробує захистити свою промисловість, але залишитись у логіці багатосторонніх правил. У сферах клімату, пандемій і міграції також є розрив: ЄС продовжує вважати клімат ключовою довгостроковою загрозою, тоді як адміністрація Трампа її різко відсуває на другий план, концентруючись на жорсткій безпеці та контролі кордонів.

Автор описує чотири сценарії майбутнього трансатлантичного альянсу: «Дружнє розходження», «Розпад європейського консенсусу», «Європа як виклик США» та «Перезапущений альянс». Найбільш оптимістичним вважається останній сценарій: США залишаються в НАТО, але з менш домінуючою роллю; Європа нарешті нарощує оборонні спроможності і бере на себе більшу частину відповідальності за власну безпеку; відбувається новий поділ тягаря: США більше концентруються на Китаї й Індो-Тихоокеанському регіоні, Європа – на Росії. Альянс зберігається, але в оновленому форматі. Проте такий сценарій можливий тільки, якщо Європа зможе подолати внутрішні розбіжності та скоординувати свої дії з питань оборони.

Трансатлантичні відносини: європейська безпека

Брюссель вітає прогрес України й Молдови на шляху інтеграції в ЄС

(англ. *Praise from Brussels: Ukraine and Moldova make progress on the path to the EU*)

Кацнер Сєніцкі, Centre for Eastern Studies (OSW), Польща
07.11.2025

4 листопада Європейська Комісія оприлюднила щорічні звіти про прогрес країн-кандидатів на вступ до ЄС. Україна отримала загалом позитивну оцінку, що підтвердило її сталість реформ попри війну та російські гібридні атаки. А Молдову навіть виокремили як державу, що продемонструвала найбільший прогрес на шляху інтеграції.

Обидві держави виконали умови для відкриття трьох із шести переговорних кластерів: «основи», «зовнішні відносини» та «внутрішній ринок» – і можуть відкрити решту до кінця року за умови прискорення реформ. Водночас у звіті наголошено, завершення переговорів до 2028 року – реалістична, але амбітна мета, яка потребує рішучого руху вперед, передусім у верховенстві права.

Водночас звіт виявив проблемні точки в Україні. Найбільше занепокоєння викликають питання верховенства права: політичний тиск на антикорупційні органи, ризики звуження повноважень НАБУ й САП, необхідність реформування Конституційного Суду, участі незалежних експертів у доборі суддів та скасування «правки Лозового». Попри критику, український уряд зосередився на позитивних тезах, публічно оминаючи складні питання. Така вибіркова комунікація створює ризик, що влада сприйме м'який тон Комісії як де-факто схвалення уповільнення реформ. На думку автора, показовими є останні інциденти з тиском на НАБУ та ініціативами обмеження свободи медіа.

Тим часом слабкі місця Молдови – конкурентоспроможність економіки, екологічні стандарти, агросектор та реформа місцевого самоврядування.

Для обох країн ключовим викликом стає не ухвалення реформ «на папері», а їхня реальна імплементація, без якої мета завершити переговори до 2028 року залишатиметься просто амбітною декларацією.

Євроінтеграція

Набраний темп розширення ЄС ризикує зупинитися через право вето

(англ. *EU enlargement momentum risks falling victim to veto power*)

Марек Домбровські, Bruegel, аналітичний центр на рівні ЄС
10.11.2025

У дослідженні аналізується, як повномасштабна війна Росії проти України спровокувала найпотужніший за останні два десятиліття імпульс до розширення ЄС, і водночас оголила системні слабкості самого механізму розширення. Після 2022 року вступ України, Молдови та Грузії був переосмислений як стратегічний інструмент протидії російському впливу. 4 листопада 2025 року Єврокомісія вперше назвала орієнтовні дати завершення переговорів для чотирьох країн: Чорногорія – 2026, Албанія – 2027, Молдова – початок 2028, Україна – 2028.

Попри це, політична воля до розширення почала давати тріщини. Умовою розширення залишається однастайність, і процес дедалі більше стає заручником внутрішньої політики держав-членів. Автор наводить чотири показові приклади: блокування Північної Македонії (спершу Грецією, тепер Болгарією через історичні питання), щодо України Угорщина гальмує окремі кластери переговорів, блокує допомогу, а також паралельно – шлях Молдови, яка пов'язана з Україною в процесі вступу.

На тлі цих проблем обговорюються два варіанти реформ: перехід до кваліфікованої більшості для відкриття переговорних розділів та введення членства з обмеженими правами голосу. Обидва підходи мають суттєві юридичні та політичні ризики.

Головний висновок: розширення є критично важливим для безпеки Європи, але його майбутнє залежить від того, чи зможе ЄС захистити процес від внутрішніх блокувань і зробити його передбачуванішим.

Євроінтеграція

Безпека Чорного моря як білий лицар миру?

(англ. *Black Sea Security as the White Knight for peace?*)

Юлія Солдатюк-Вестервелд, Бен Беккерінг, *Netherlands Institute of International Relations (Clingendael)*, Нідерланди

10.11.2025

Війна Росії проти України радикально змінила баланс сил у Чорному морі та перетворила регіон на ключовий елемент європейської безпеки. Чорне море стало одночасно ареною російської агресії та простором, від якого критично залежить економічна стійкість України, продовольча безпека світу й енергетична стратегія ЄС.

Автори наголошують, що домінування РФ у морському просторі, її гібридні операції, блокада портів та саботаж інфраструктури підривають стабільність і створюють довготривалі ризики для всіх прибережних держав. Водночас українські удари по флоту РФ і звільнення Зміїного змінили військовий баланс, відкривши можливість для формування нової регіональної архітектури безпеки.

У звіті стверджується, що доступ України до Чорного моря – це питання її виживання: без роботи портів і захисту морських коридорів економіка країни не зможе витримати війну чи відбудову. Будь-яке майбутнє врегулювання також неможливе без гарантій свободи судноплавства та захисту морської інфраструктури.

Автори пропонують ЄС трирівневу стратегію: зміцнення оборонних і морських спроможностей України; зниження вразливостей Молдови, Грузії, Румунії та Болгарії до гібридних атак; створення регіонального морського координаційного механізму з обміном розвідданими, моніторингом, захистом інфраструктури та роллю Туреччини як ключового гаранта згідно з Конвенцією Монтре.

У підсумку автори зазначають, що безпека Чорного моря – центральний елемент майбутньої європейської безпекової системи, а стримування РФ у цьому регіоні стане вирішальним для тривалого миру.

Поза оборонною позицією: проактивна стратегія Заходу в інформаційному просторі

(англ. *Beyond Defence: A Proactive Strategy for the West in the Information Domain*)

Пекка Калліоніємі, *International Centre for Defence and Security (ICDS)*,
Естонія

10.11.2025

Дослідження показує, що ліберальні демократії стрімко програють у глобальній інформаційній війні, де ініціатива повністю перейшла до авторитарних режимів, передусім Росії та Китаю. Закритість їхніх інформаційних просторів, централізоване ухвалення рішень, стратегічна координація та величезні бюджети на пропаганду створюють структурну перевагу над відкритими суспільствами Заходу. РФ і КНР вже діють як єдина екосистема наративів, синхронізуючи меседжі щодо України, НАТО, Заходу та «занепаду демократій».

Росія використовує тактики постійного потоку дезінформації (“firehose of falsehood”) та мережі швидких розповсюджувачів, фінансову підтримку радикальних політичних сил у ЄС та США і приховані операції впливу, на кшталт схеми Tenet Media на \$10 млн для американських MAGA-інфлюенсерів.

Китай поширює власний наративний вплив через глобальні медіапроекти, особливо в Африці та Латинській Америці. У той час, як бюджети російських і китайських операцій сягають мільярдів, програми ЄС фінансуються на рівні кількох мільйонів на рік, що створює стратегічний дисбаланс.

Автор пропонує перейти від оборони до наступу: формувати європейську стратегічну автономію в інформаційній сфері, різко збільшити фінансування, розвивати системи пребанкінгу, постійного OSINT-моніторингу та впроваджувати наступальні, але правдиві операції, спрямовані на вразливості РФ і Китаю – корупцію, демографічний спад, внутрішні конфлікти еліт.

Наразі інформаційна війна є ледве не головним полем сучасного протистояння, і Захід може виграти її лише тоді, коли знову почне диктувати порядок денний, а не реагувати на чужий.

Міжнародна безпека: гібридні загрози

Найкращий захист України від енергетичної війни Путіна - це подальші удари по нафтопереробному сектору Росії

(англ. *Ukraine's best defence against Putin's energy war is more attacks on Russia's oil refining sector*)

Джон Лаф, Chatham House, Велика Британія
10.11.2025

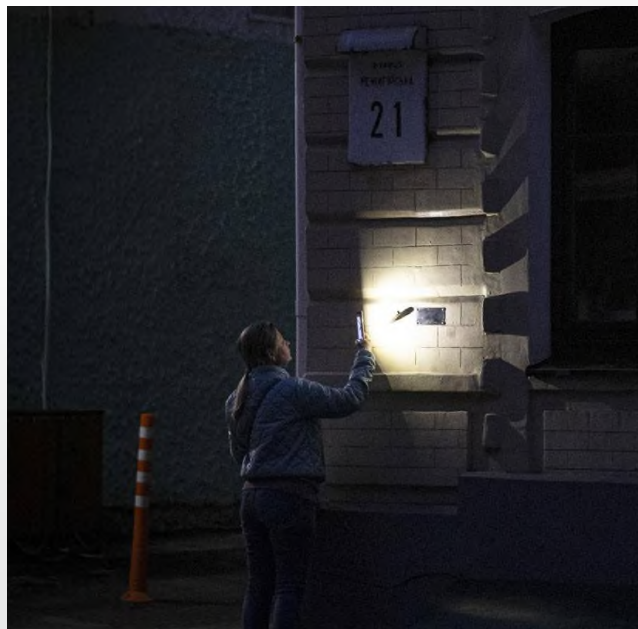
Автор аналізує нову фазу енергетичної війни між Росією та Україною, що загострилась восени 2025 року. Москва різко збільшила масштаби ударів по енергетичній інфраструктурі України, зосередившись на руйнуванні газових об'єктів і теплової генерації. У жовтні одна серія атак знищила до 60% газовидобувної інфраструктури, а загальні втрати генерувальних потужностей уже сягають приблизно 9 ГВт – близько 15% довоєнної системи. Мета Кремля – зламати стійкість суспільства перед зимою й посилити політичний тиск на Київ.

Водночас Україна продемонструвала здатність вести наступальні дії на глибоких тилкових територіях РФ. За допомогою дронів і ракет власного виробництва за підтримки західного цільового наведення Київ завдав системних ударів по російських НПЗ, терміналах і нафтопроводах. До кінця жовтня понад половину із 38 ключових російських нафтопереробних заводів було атаковано щонайменше двічі. Це вже викликало понад 10% зростання цін на пальне, локальні дефіцити в Криму й регіонах та змусило російську владу субсидувати нафтокомпанії.

Автор підкреслює, що хоча РФ зберігає ресурсну перевагу, нарощення темпу українських ударів може створити для Кремля непідйомні внутрішні витрати й змусити його погодитися хоча б на тимчасове «енергетичне перемир'я», що дало б Києву час відновити свою енергосистему перед зимою.

Наразі енергетичний фронт стає одним з вирішальних елементів війни – і Україна вже продемонструвала здатність економічно та стратегічно тиснути на Росію.

Енергетична безпека

Польоти всліпу: як убезпечити Європу від ризиків, що їх створюють російські GPS-перешкоди

(англ. *Flying blind: How to prevent Russian GPS operations from causing a European air disaster*)

Марія Мартісіум, European Policy Centre (EPC), аналітичний центр на рівні ЄС

11.11.2025

Російське глушіння та спуфінг GPS/GNSS перетворилися на системну форму агресії проти Європи, яка ставить під загрозу авіаційну безпеку. За даними Європейської Комісії, вже понад 40% європейського авіатрафіку регулярно зіштовхується з навмисними перешкодами, а інциденти у Балтійському, Північному, Арктичному, Чорноморському та Середземноморському регіонах зросли у 5-10 разів. Основні джерела таких перешкод розташовані у Калінінграді, на Кольському півострові та в окупованому Криму.

Атаки призводять до втрати навігації, хибних тривог TAWS, вимушених відходів на запасні аеродроми та зростання ризику масштабної авіакатастрофи. Попри це, реакція міжнародних інституцій залишається фрагментованою: ООН обмежена символічними заявами, НАТО не має інтегрованої цивільно-військової стратегії, а ЄС лише починає формувати координовану політику після інциденту з літаком Урсули фон дер Ляен у вересні 2025 року.

Авторка пропонує створити всеєвропейську систему протидії GNSS-операціям РФ, яка включає: політичне визнання цих атак як акту агресії; розширення санкційної бази; розвиток системи супутникової навігації Galileo (OSNMA, PRS); запуск Європейської системи моніторингу RFI; створення Central Hub for GNSS Security у Східній Європі з повноцінною участю України; інвестиції в нові технології (AI, квантові сенсори, CRPA); та інтеграцію анти-GNSS спроможностей в оборонні плани ЄС і НАТО.

На думку авторки, без рішучої дії ризик великої авіакатастрофи в Європі зростає.

Європейська безпека; гібридні загрози

Точний удар на великій дальності: європейський пошук ракетних спроможностей далекого радіуса дії

(англ. *Deep Precision Strike: Europe's Quest for Long-range Missile Capabilities*)

Дуглас Баррі, Зузанна Гвадера, Фабіан Гіну, *International Institute for Strategic Studies (IISS)*, Велика Британія

13.11.2025

У дослідженні аналізується різка трансформація європейських оборонних доктрин після російського вторгнення в Україну. Європа переходить від домінування авіації до створення широкого арсеналу високоточних далекобійних ракет (Deep Precision Strike, DPS) із дальністю 1000-2000+ км. Це стало системною відповіддю на здатність Росії завдавати масованих ударів по тилу, критичній інфраструктурі та логістиці.

У 2024-2025 роках Франція, Німеччина, Польща, Італія, а згодом Велика Британія та Швеція сформуvalи ініціативу ELSA (European Long-Range Strike Approach), покликану виробити спільні вимоги до озброєнь, синхронізувати Research&Development і створити ударні спроможності, які не залежать від США.

Франція розгортає найбільш амбітні програми: балістичні ракети 2000+ км, гіперзвукові планери V-MaX 2, модернізовані SCALP/MdCN та перспективні Stratus. Німеччина поєднує закупівлі американських Tomahawk із розробкою власних систем (Tyrfin, JFS-M). Польща заявляє про потребу ракет на 1000-3000 км та інвестує у масові ударні БПЛА. Велика Британія відновлює виробництво Storm Shadow та розвиває нові проекти Nightfall, Brakestop і спільні програми з Німеччиною.

Україна є центральною причиною трансформації високоточних далекобійних ракет у Європі. Європейські держави побачили, що навіть потужна ППО не дає абсолютного захисту, а стримування Росії неможливе без здатності бити глибоко в її тил. Тож високоточні далекобійні ракети стають ключовим елементом майбутньої європейської безпекової архітектури.

Стратегічна автономія ЄС: європейська безпека

Майбутнє Росії: співвідношення зовнішніх і внутрішніх трансформацій

(англ. *The Future of Russia: The Relationship Between External and Internal Change*)

Джеймс Шепп, *International Centre for Defence and Security (ICDS)*,
Естонія

13.11.2025

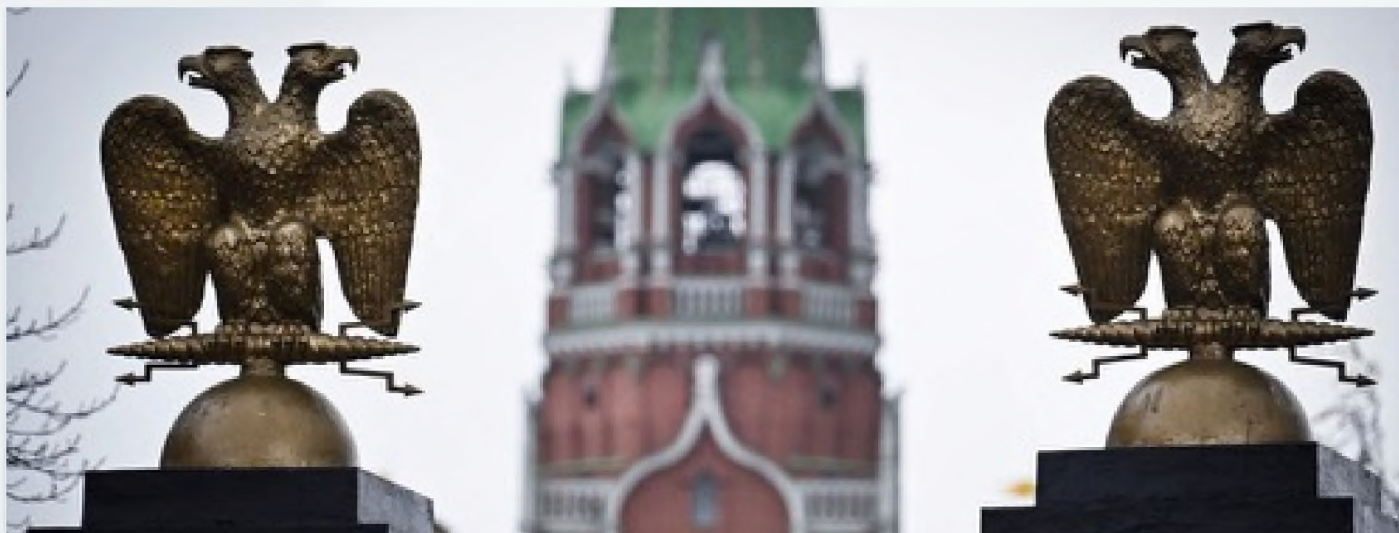
Автор розглядає чотири можливі сценарії майбутнього Росії, виходячи з того, що ключовим фактором змін усередині РФ буде не внутрішня опозиція, а саме результат війни проти України. На думку автора, ідея, що стабільна демократична Росія з'явиться після падіння путінізму, – надмірно оптимістична, адже російська політична культура протягом століть ґрунтувалася на абсолютизмі, імперськості та відсутності реальних інститутів свободи.

Першим сценарієм є перемога України. Важливо зазначити, що перемога настає тоді, коли російське керівництво визнає, що не здатне досягти цілей війни. Це потребує зламу бойової спроможності армії РФ та може спровокувати смуту, бунти та боротьбу за владу. Нове керівництво буде змушене припинити війну і відвести війська щонайменше до лінії 24.02.2022. Це найсприятливіший, але надзвичайно крихкий сценарій.

Другий сценарій – переговори. Росія погодиться на переговори лише в разі майже забезпеченої перемоги або повної поразки. У її логіці переговори – це продовження війни іншими засобами. Якщо переговорний процес почнеться на російських умовах, він стане паузою для відновлення сили РФ.

Третій сценарій – перемога Росії. Такий сценарій означає руйнування української державності, масові репресії, довготривалі повстання та страх у Європі, який підштовхне частину європейських держав до політики умиротворення Кремля.

Останній сценарій, розглянутий автором, – нескінченна війна. Його суть – позбавляти РФ здатності досягати своїх військових цілей у морському, повітряному, наземному й інформаційному доменах. Україна вже частково це робить, але успіх напряду залежить від стійкої підтримки Заходу.

Війна в Україні: європейська безпека

Нордично-Балтійська Вісімка: майстри адаптації в мінливому світі

(англ. NB8: Masters of Adaptation in a Turbulent World)

Крісті Райк, International Centre for Defence and Security (ICDS), Естонія
17.11.2025

Формат співпраці Нордичних та Балтійських країн NB8 (Nordic Baltic Eight) поступово перетворюється на реальний безпековий блок держав, які змушені адаптуватися до різкого погіршення європейської безпеки, ревізійнізму Росії та непередбачуваності США. У 2025 році головування Естонії збігається з моментом, коли країни регіону вимушені переглядати власну зовнішню політику, поєднуючи ідеалістичний захист цінностей із жорсткішим, реалістичним підходом до безпеки. Фінське поняття «ціннісний реалізм» і данське «прагматичний ідеалізм» символізують спробу адаптації малих держав, які історично покладалися на міжнародне право, але тепер змушені вибудовувати оборону у світі, де право поступається логіці сили.

Російська війна проти України стала каталізатором найглибшої трансформації формату: країни, які десятиліттями робили ставку на діалог із Москвою, сьогодні є одними з найбільших військових і політичних донорів України. Саме Україна стала точкою, де ідеалістична оборона цінностей і реалістичний імператив безпеки NB8 повністю збіглися. Вступ Фінляндії та Швеції до НАТО завершив формування нового стратегічного «форпосту» в Балтійському морі.

Одночасно зростає недовіра до США в умовах другого президентства Дональда Трампа. Північні країни змушені підтримувати трансатлантичні зв'язки через прагматичні, навіть транзакційні механізми, паралельно різко збільшуючи власні оборонні спроможності.

Таким чином, NB8 стає інструментом регіональної безпеки, а також майданчиком формування нової спільної ідентичності – об'єднання держав, які усвідомлюють, що в добу руйнування світового порядку вижити можна лише діючи разом.

Європейська безпека: регіон Балтійського моря

Оборонна угода України з Францією зіштовхується з серйозними перешкодами на шляху до реалізації

(англ. *Ukraine's arms deal with France faces major hurdles before it can be realized*)

Саманта де Бендерн, Chatham House, Велика Британія
19.11.2025

Авторка оцінює підписану Зеленським і Макроном декларацію про намір постачати Україні французькі оборонні системи, передусім до 100 винищувачів Rafale F4, батареї SAMP/T, ракети, керовані бомби та програма спільного виробництва дронів. Хоча угода подається як історичний прорив і символ довгострокової віри Франції в українську перемогу, вона майже не змінює ситуацію на полі бою у найближчі роки. Rafale потребують 4-6 років виробництва, а Франція не має можливості передати жоден літак зі своїх складів. Системи SAMP/T, які критично потрібні Україні зараз, теж не можуть бути надані швидко через обмежені національні запаси та повільну виробничу базу. Тож, реальні поставки можливі лише у 2026-2027 роках.

Єдиний елемент, здатний дати миттєвий ефект, – спільне виробництво дронів та антидронових систем, яке може стартувати вже наприкінці 2025 року. Решта – стратегічна інвестиція у силу України в 2030-х роках, а не відповідь на сьогоднішні російські удари по енергетиці.

Ключова проблема наразі – повна відсутність визначеного механізму фінансування: вартість пакету становить 25-35 млрд євро, яких Україна не має; Франція перебуває у складному політичному та бюджетному становищі; ЄС не готовий фінансувати виключно французьку індустрію; використання російських заморожених активів залежить від рішень G7, де Трамп може виставити умови на користь американського ВПК.

Авторка підкреслює, що нинішній європейський підхід не забезпечує Україні тих можливостей, які потрібні сьогодні. НАТО створило механізм PURL для оперативних закупівель американської зброї, але внески європейців становлять лише 2,8 млрд доларів. Франція принципово відмовляється купувати для України американські системи, апелюючи до стратегічної автономії, але Європа не має достатніх запасів власного озброєння. Висновок дослідження однозначний: щоб Україна дожила до часу, коли з'являться Rafale і SAMP/T, ЄС має створити екстрений спільний фонд оборонних закупівель, узгоджувати промисловість і формувати єдині замовлення. Інакше стратегічні обіцянки перетворяться суто на символіку.

Війна в Україні; європейська безпека; стратегічна автономія ЄС

Велика Британія та Німеччина мають поєднати свої сильні сторони, щоб усунути слабкі місця в обороні Європи

(англ. *The UK and Germany should combine their strengths to address weaknesses in European defence*)

Генерал Річард Барронз, *Chatham House*, Велика Британія
19.11.2025

Велика Британія та Німеччина рухаються до трансформації оборонної політики абсолютно різними темпами, створюючи стратегічний дисбаланс у Європі. Британський стратегічний оборонний огляд 2025 року окреслює найбільш амбітну модернізацію сил за століття, але фактично не отримує фінансування до 2027 року. Це змушує Лондон урізати навчання, технічне обслуговування, рутинну активність та затримувати запуск нових спроможностей. Інфляція, коливання валют, провали у програмному менеджменті та необхідність усувати критичні прогалини у 10-річному Плані оборонних інвестицій означають, що близько 2 млрд фунтів потрібно економити вже зараз. Це все доповнюється кадровими затримками всередині Міноборони, через що реформи, зазначені в стратегічному оборонному огляді, буксують, а промисловість та інвестори не бачать чітких сигналів, які б дозволили планувати інновації й капітал.

Тим часом Німеччина демонструє протилежну ситуацію: вона різко нарощує оборонні витрати, формуючи найбільшу в Європі програму переозброєння: 649 млрд євро за 5 років, 3,5% ВВП до 2029 року, 400 млрд євро запозичень після зміни бюджетних правил. Уже зараз більшість контрактів прив'язана до німецьких виробників, що перетягує промисловість і капітал з інших ринків. Проблема, однак, у тому, що обсяги витрат не супроводжуються новою концепцією війни: закупівлі орієнтовані на традиційні платформи й структури, а не на цифрові «kill-web» архітектури, автономні системи і мережево-центричні моделі, які лежать в основі Британського стратегічного оборонного огляду.

У результаті Європа ризикує отримати два недосконалі підходи: Британія не може профінансувати власну інноваційну військову модель, а Німеччина витрачає рекордні кошти на потенційно застарілі спроможності. Автор робить висновок, що континент буде слабше захищеним, якщо ці дві логіки не зблизяться. Оптимальний варіант – поєднати британську стратегічну та технологічну візію з німецькими ресурсами, зокрема через поглиблення оборонно-промислової кооперації в рамках Trinity House Agreement.

Європейська безпека

Захист демократії: втілення принципів на практиці через зобов'язання, здатність і довіру

(англ. *Shielding democracy: A Triple C framework for turning principles into practice*)

Надя Ковальчикова, *European Union Institute for Security Studies (EUISS)*, аналітичний центр на рівні ЄС

21.11.2025

Авторка аналізує нову ініціативу ЄС – Європейський щит демократії, спрямований на протидію гібридним кампаніям, іноземному втручанням та дезінформаційним операціям. Центральною інституційною новацією є створення Європейського центру демократичної стійкості, який має запрацювати до 2027 року. Автори підкреслюють, що успіх цієї ініціативи залежить від здатності ЄС перетворити пасивну оборону на активну демократичну стійкість, побудовану на трьох взаємопов'язаних принципах: координації, спроможності та довірі.

На рівні координації центр має стати вузлом обміну інформацією між державами, національними агентствами та структурами, що протидіють гібридним загрозам. Його ефективність залежатиме від добровільної, але активної участі країн-членів, а також залучення партнерів (наприклад, Канади, Австралії, Великої Британії). Центр також може стати інструментом розширення впливу ЄС у глобальному Півдні, де російські структури вже активно захоплюють інформаційний простір, просуваючи прокремлівські наративи.

У блоці спроможностей дослідження акцентує на необхідності зміцнення раннього попередження, аналітики й моніторингу ворожих операцій, включно з кіберзагрозами, інформаційним маніпулюванням, політичним тиском і фінансуванням підривних структур. Авторка наголошує на асиметрії: Кремль витрачає близько 1,5 млрд доларів США щорічно на пропаганду поза межами РФ, що значно більше, ніж ЄС виділяє на власну оборону інформаційного простору.

Третій елемент, довіра, пов'язаний із реальним виконанням законодавчих актів ЄС, таких як Digital Services Act, Digital Markets Act та AI Act. Слабкий нагляд, неповна імплементація підривають авторитет ЄС та роблять Європейський щит демократії менш переконливим. Центр може підсилити відповідальність через сталу співпрацю з дослідниками, незалежними медіа й громадянським суспільством.

Ефективність Європейського щита демократії повністю залежатиме від політичної волі держав-членів і здатності ЄС перейти від реактивних кроків до системної відсічі гібридним атакам.

Європейська безпека; гібридні загрози; демократичні цінності

Чи можна вважати мирну пропозицію Трампа для України «угодою з Фаустом»?

(англ. *Is Trump's Ukraine Peace Deal a Faustian Bargain?*)

Ліана Фікс, *Council on Foreign Relations (CFR), США*

21.11.2025

У цьому аналітичному коментарі в центрі уваги мирний план адміністрації Дональда Трампа на 28 пунктів, який, попри формальну мету припинення вогню, фактично зміщує баланс на користь РФ. План з'являється в момент, коли Москва посилює тиск на фронті, а США та ЄС нарешті наближаються до ухвалення критично важливих рішень, одні з яких – масштабний санкційний пакет та використання заморожених російських активів. Саме тому Кремль сприймає цю ініціативу як інструмент тиску на Україну й спосіб перекласти на Київ відповідальність за «зрив миру».

Авторка окреслює головні «червоні лінії», неприйнятні для України та Європи. Найнебезпечніші – вимога визнати за Росією контроль над частиною Донеччини, яку зараз контролює українська армія; обмеження чисельності ЗСУ до 600 тисяч осіб; заборона розміщення сил НАТО/ЄС в Україні; а також фактичне російське вето на майбутнє розширення Альянсу. Запропоновані США «гарантії безпеки» залишаються розмитими й не містять жодних зобов'язань, подібних до статті 5 НАТО.

Водночас з іншого боку, авторка переконана, що Україна та європейські союзники можуть знайти потенційні важелі впливу, уважно читаючи цю «мирну угоду» і звертаючи увагу на те, що вона говорить між рядків про російські побоювання. Наприклад, напрочуд конкретне включення українських ударів по Москві та Санкт-Петербургу як дії, що анулює угоду, демонструє, наскільки сильно Кремль боїться потенційних майбутніх далекобійних ударів.

Авторка вважає, що у запропонованому вигляді цей мирний план є асиметричним, карає Україну й винагороджує Росію, а отже не може бути основою для сталого миру.

Чи буде успішним мирний план Трампа для України?

(англ. *Will Trump's Peace Plan for Ukraine Succeed?*)

Бенджамін Дженсен, Ясір Амалан, *Center for Strategic and International Studies (CSIS), США*

21.11.2025

Автори аналізують, чи може запропонований Дональдом Трампом «мирний план» стати реальною основою для переговорів, спираючись на річну аналітику проекту Strategic Headwinds, що поєднує експертні опитування та моделі штучного інтелекту, натреновані на десятках історичних мирних процесів. Головний висновок авторів: план містить окремі потенційно конструктивні елементи, але його ключові положення повторюють російські вимоги й тому приречені на провал.

Головна перешкода – проблема зобов'язань. Україна та її партнери не можуть бути впевнені, що Кремль дотримуватиметься домовленостей, адже попередні угоди такі, як Мінськ I та II, стали не рамкою миру, а підготовкою до вторгнення 2022 року. І експерти, і модель III оцінюють ризик повторення цього сценарію як критично високий.

Разом із тим, деякі пункти виглядають придатними до переговорів. Йдеться про економічний блок: відбудова України, участь західних компаній у модернізації інфраструктури, використання української ГТС у новій енергетичній архітектурі Європи, гуманітарні питання (повернення депортованих цивільних і дітей). Саме ці теми мають найбільший потенціал для компромісу.

Натомість положення, що відповідають інтересам Кремля, такі як: визнання окупацій, замороження лінії фронту, обмеження ЗСУ, амністія російських злочинців, проведення виборів за 100 днів, відсутність реальних гарантій безпеки – III та експерти одностайно називають «червоними прапорами».

У нинішньому вигляді план послаблює Україну, дестабілізує європейську безпеку та не може бути робочою основою для подальших переговорів.

Фокус-тема

“Точка неповернення: нова модель європейської безпеки з Україною та без Росії”

(англ. *The Tipping Point: An Emerging Model of European Security with Ukraine and without Russia*)

Селін Маранже, Сьюзан Стюарт, Барбара Лінперт, Ніколай фон Ондарца, Барбара Кунц, Аїно Ессер, Кай-Олаф Ланг, Марко Сідді, Сінем Адар, Ясар Аїдин, Томаш Стразай, Андраш Рау, German Institute for International and Security Affairs (SWP), Німеччина

6 листопада 2025

Війна Росії проти України стала тією точкою, з якої європейська архітектура безпеки вже ніколи не повернеться у попередній стан. Саме цю тезу переконливо розкриває дослідження від експертів німецького аналітичного центру SWP. Його ключове послання просте, але фундаментальне: візії України та Росії щодо майбутнього порядку в Європі є принципово несумісними, а тому континент вступає в нову епоху безпеки, де стара модель співіснування з Москвою остаточно втратила сенс.

Росія прагне ревізії всієї європейської системи, повернення до сфер впливу і політики сили, тоді як Україна бореться за інтеграцію до євроатлантичних структур і за право бути частиною демократичної Європи.

Якщо раніше Росія розглядалася як «складний, але необхідний» елемент європейського діалогу, то після 2022 року вона стала довгостроковою і системною загрозою. На цьому тлі формується новий консенсус:

**Росія більше не є частиною європейської системи безпеки.
Україна, навпаки, стає її ключовим елементом.**

Це наймасштабніший і найглибший зсув у європейській безпековій парадигмі від часу падіння Берлінського муру.

Війна показала, що Україна не є буфером чи периферією: вона – активний і незамінний учасник формування нової архітектури. Збройні сили України, які отримали унікальний бойовий досвід і практичні навички, фактично стали найбоездатнішою армією Європи. Це радикально змінює сприйняття її ролі: вже не як держави, якій лише допомагають, а як партнера, що зміцнює безпекову систему всього регіону.

Експерти підкреслюють, що інтеграція України до західних структур – не політичний жест, а стратегічна необхідність. Без цього новий порядок не буде стійким.

У результаті з'являється нова концепція – європейський компонент НАТО (англ. European pillar of NATO). Йдеться не про відокремлення від США, а про створення самодостатнього європейського виміру, який бере на себе більшу частину відповідальності за оборону континенту, зберігає політичну й оперативну сумісність з Вашингтоном, будується навколо стратегічного ядра – України, Польщі, Франції, Великої Британії держав Балтії та Скандинавії.

Цей процес супроводжується безпрецедентним зростанням оборонних бюджетів (до 3-5% ВВП), розгортанням спільних виробничих ланцюжків та активним зміцненням оборонної індустрії.

Ще одна ключова тенденція, яку фіксує дослідження, – зростання ролі «мінілатеральних» коаліцій. Традиційна модель ЄС, що ґрунтується на консенсусі, надто повільна для реагування на безпекові кризи. Тому дедалі частіше держави формують невеликі, цілеспрямовані альянси, здатні діяти оперативно поза рамками бюрократичних процедур. Сучасними прикладами є Nordic-Baltic Eight, Weimar+, Joint Expeditionary Force. Такі формати не лише підвищують гнучкість, а й зміцнюють відчуття реальної відповідальності за безпеку континенту.

Дослідження стверджує, що Європа входить у фазу «постросійської безпеки», де стримування Росії – необхідний базовий мінімум, а справжній стратегічний фокус – це розвиток власної автономії та інтеграція України.

Стійкість нової моделі залежатиме від одного чинника:

наскільки швидко ЄС зможе включити Україну до своїх оборонних, політичних і промислових структур.

Інакше – «tipping point» так і залишиться моментом перелому, який Європа не змогла закріпити.

Підсумовуючи...

Європа входить у період, коли рішення більше не можна відкладати. Росія продовжує розширювати інструменти тиску: GPS-перешкоди, інформаційні операції та спроби перегрупувати військово-промислові ланцюги через Білорусь і Північну Корею. Водночас дослідження цього місяця чітко показують: ці кроки відбуваються не з позиції сили, а з позиції необхідності утримувати війну за будь-яку ціну. Кремль намагається компенсувати структурну слабкість тактичною агресивністю.

Європейські держави, навпаки, уже не лише реагують на небезпеку — вони починають формувати власну систему стримування. Розвиток далекобійних ракет, нові оборонні програми, регіональні формати на кшталт NB8, дискусії про єдині фінансові механізми для підтримки України свідчать: Європа поступово переходить від заповнення прогалів до довгострокової стратегії. Це ще не завершена система, але її контури стають помітнішими з кожним місяцем.

Допомога США залишається критично важливою, але її непередбачуваність змушує ЄС і окремі європейські столиці готуватися до ширшої відповідальності за власну безпеку. Ідея стратегічної автономії звучить як практичний наслідок політичної динаміки у Вашингтоні. Водночас Європа намагається зберегти баланс, будуючи нові оборонні та промислові зв'язки з США, але водночас створюючи спроможності, які не залежать від американських змін влади.

Європа все ще формує свій новий безпековий порядок, але стає очевидно: він твориться не над Україною, а разом із нею — і вже точно не за участі Росії.

НАШІ ЕКСПЕРТИ

МАРІЯ МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО

народна депутатка України, заступниця голови Комітету Верховної Ради з питань інтеграції України до ЄС, голова постійної делегації України в Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ)

Зацікавленість молоді контекстом міжнародних процесів — те, що неймовірно тішить. В умовах лобювання нашими політичними діячами справедливого миру для України та посилення позицій держави на світовій арені, виховання нової генерації лідерів, аналітиків, дипломатів є важливою інвестицією розвитку проєвропейського українського суспільства в майбутньому.

Аналітичний журнал «Think Tank Essentials» — синергія знань, думок, напрацювань молодих людей. Так приємно читати їхню аналітику! Тут немає місця критики з мого боку, адже я була вражена професійністю, глибоким володінням контексту, про який йдеться у статтях. Дуже круто, що молодь цікавиться, що молодь пише, що молодь досліджує. Дякую крутій команді, яка створила цей випуск. Вважаю доречним презентувати його Верховній Раді України. Це, з одного боку, підтримує молодих людей та ще раз доведе, що вони — уже рушії змін сьогодення; з іншого боку, матеріали дійсно дають гарний аналіз актуальних подій.

Захист демократії: втілення принципів на практиці через зобов'язання, здатність і довіру

Стаття привертає увагу тим, що виходить за межі технічного опису нової ініціативи «Щит демократії» ЄС і порушує головне питання: чи здатний Союз перетворити задекларовані принципи на реальну демократичну стійкість. Для нас, хто щодня працює в полі міжнародної політики, це звучить особливо актуально. Авторка тонко підкреслює, що координація, спроможності й довіра — це не просто три елементи концепції, а тест на зрілість ЄС у протидії гібридним загрозам. Матеріал є корисним для всіх, хто працює із темами гібридної безпеки та демократичної стійкості. Він нагадує, що демократії захищаються не лише нормативною базою, а й послідовністю, прозорістю та довірою — і саме ці критерії визначатимуть успіх Європейського щита демократії. Стаття вирізняється системним підходом до аналізу нової ініціативи ЄС та чітко демонструє, що європейський «Щит демократії» має шанс стати не лише технічним інструментом, а й політичною рамкою активної демократичної стійкості. Це дослідження є корисним орієнтиром для всіх, хто працює з темами гібридних загроз та демократичної стійкості.

Чи можна вважати мирну пропозицію Трампа для України «угодою з Фаустом»?

Стаття чітко пояснює, чому план Трампа суперечить принципу справедливого миру: він передбачає фактичне визнання російського контролю над частиною територій та обмеження обороноздатності України. Авторка також звертає увагу на приховані сигнали страхів Кремля — зокрема можливість українських далекобійних ударів. Це підкреслює, що план не містить реальних гарантій безпеки й створює небезпечну асиметрію, яка шкодить Україні й вигідна агресору. Для фахівців зі стратегічних комунікацій та безпеки цей текст — нагадування, що мир має бути справедливим, а не досягнутим за рахунок поступок суверенітету.

Випуск журналу справляє враження ґрунтовного аналітичного продукту, який не лише відображає ключові тенденції листопада 2025 року, але й має на меті формування стратегічного бачення майбутнього Європи та України.

Матеріали видання демонструють високий рівень професійності авторів та редакційної команди. Особливо цінним є те, що журнал охоплює взаємопов'язані сфери безпеки - військову, енергетичну, інформаційну. Це дозволяє читачеві побачити комплексну картину викликів, які постають перед Україною та нашими партнерами, і важливість глибокої міжнародної кооперації

Варто відзначити глибину аналізу теми нової моделі європейської безпеки з Україною та без Росії. Це не просто прогнози, а відображення реальної трансформації, яка вже відбувається. Журнал чітко показує: Україна перестає бути лише об'єктом міжнародної політики, а стає її активним творцем.

ВАДИМ ГАЛАЙЧУК

народний депутат України, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань інтеграції України до ЄС, співголова Парламентського комітету асоціації Україна-ЄС

Енергетична незалежність та санкційний тиск

Видання висвітлює питання енергетичної незалежності Європи та санкційного тиску на російські компанії. Розглядаються кроки щодо диверсифікації постачань, розвитку відновлюваної енергетики та підвищення енергоефективності. Окремо наголошується на ролі санкцій у стримуванні агресивної політики Росії та їхньому впливі на світові ринки енергоресурсів.

Інформаційні та гібридні загрози

Видання також приділяє значну увагу інформаційним і гібридним загрозам, що стають надзвичайно актуальними у сучасному світі. Окремі статті розкривають методи дезінформації, кібератаки, маніпуляції суспільною думкою та використання соціальних мереж для поширення пропаганди. Автори закликають до формування проактивної стратегії Заходу в інформаційному просторі, включно з розвитком цифрової грамотності, створенням незалежних медіа та підвищенням готовності до кіберзагроз. Такий підхід допомагає не лише захистити громадську думку, а й зміцнити демократичні інститути в умовах гібридних викликів.

Висновок: роль України у Європі

Загалом, журнал заслуговує на увагу як політиків, так і широкої громадськості. Матеріали видання допомагають глибше зрозуміти напрямки розвитку Європи та те, яку роль у цьому процесі відіграє Україна. Особливу увагу приділено тому, як український досвід протидії агресії, адаптація до енергетичних викликів і активна участь у формуванні безпекової політики континенту роблять Україну важливим партнером ЄС. Таким чином, журнал не лише інформує, а й формує стратегічне бачення співпраці та зміцнення безпеки в європейському просторі.

АННА ДОРОШ

експертка з європейської інтеграції
(Урядовий офіс координації європейської та євро-атлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України)

Європейська інтеграція України сьогодні формується не лише через переговори чи законодавчу роботу. Це – комплексна екосистема рішень, аналітики, оцінок ризиків і стратегічних прогнозів. Саме тому цей випуск журналу я сприймаю як цілісну мапу того, як змінюється європейська безпека, які політичні й енергетичні динаміки визначатимуть наступні роки, та де в цьому ландшафті стоїть Україна.

Цей номер вражає глибиною добору матеріалів і збалансованістю тем. Ви зібрали те, що часто губиться у щоденному потоці новин: структурне бачення ситуації, де кожна стаття - частина ширшої картини.

Особливо цінною є логіка, яка проходить через увесь випуск: Європа переходить від реактивного мислення до формування власних механізмів безпеки, промислової політики та стратегічної автономії. Мені як фахівчині з євроінтеграції близька саме така подача, коли інформація не розривається на фрагменти, а вибудовує послідовну рамку для розуміння майбутнього.

Рецензія:

1. «Брюссель вітає прогрес України й Молдови...»

Матеріал вирізняється чесністю й професійним акцентом на тому, про що часто мовчать українські інституції, верховенство права залишається ключовим вузлом для успішних переговорів.

Автор дуже точно підмічає ризики вибіркової комунікації, коли уряд фокусується на позитивних меседжах, ігноруючи попередження Єврокомісії щодо НАБУ, САП та КСУ. Ця стаття важлива тим, що розділяє «оцінку прогресу» і «реальну імплементацію» – саме те, що сьогодні формує політику розширення ЄС. Для всіх, хто працює з *acquis*, текст є *must-read*.

2. «Набраний темп розширення ЄС ризикує зупинитися через право вето»

Одна з найсильніших статей випуску. Вона не просто критикує механізм одностайності – вона показує, чому без його трансформації ЄС не зможе інтегрувати нових членів.

Проблема блокувань Угорщини стосовно України й Молдови, приклад Північної Македонії – це не технічні нюанси. Це тектонічні плити, що здатні загальмувати весь процес розширення на роки.

Матеріал добре демонструє, що розширення – це не лише політична воля, а архітектурний виклик. І що Україні важливо не просто виконувати домашню роботу, а й просувати реформу самого механізму розширення.

Випуск журналу наявно підкреслює, що сучасний світ відійшов від чіткої біполярної чи навіть просто мультиполярної структури. Ми живемо в період поліцентричності, де міжнародна безпека, економіка та політика визначаються не лише діями традиційних наддержав, але й мережевими взаємодіями, регіональними блоками (як-от ЄС, НАТО), транснаціональними корпораціями та глобальними викликами (зміна клімату, кібербезпека, міграція).

Статі журнали чітко підкреслюють, що класичні збройні протистояння доповнюються гібридними війнами, які охоплюють дезінформацію, економічний тиск, кібератаки та енергетичний шантаж. Роль міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ, ВТО) є важливою, але їхня здатність швидко реагувати на кризи часто піддається сумніву через національні інтереси держав-членів. Фокус на євроінтеграції у випуску чітко позиціонує Україну не як периферію, а як ключовий геополітичний вузол Східної Європи, що перебуває на вістрі зіткнення цивілізаційних виборів.

ІВАН МАРЧЕНКО

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, Директор Центру проектної діяльності та інновацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Активна роль України у безпеці Європи

Стає зрозумілим, що Україна має переходити від «реактивного мислення» до формування власних механізмів. Україна більше не є пасивним «буфером» між Заходом і Сходом, а активно впливає на безпекову архітектуру Європи. Її боротьба — це боротьба за встановлення принципу непорушності кордонів та права на суверенний вибір в усій системі міжнародних відносин.

Фактично, своїм спротивом та військовим досвідом, Україна стала неформальним безпековим донором для всієї Центральної та Східної Європи. Її євроатлантична інтеграція (НАТО, ЄС) — це не просто бажання отримати захист, а стратегічний внесок у стабільність регіонального блоку.

Реформи та демократичний вибір

Як наголошується у випуску, реформи, які проводить Україна, є домашньою роботою, що має значення не лише для вступу до ЄС, але й для зміцнення демократичних інститутів у глобальному масштабі. Успіх України демонструє життєздатність демократичного вибору в умовах агресії.

Висновок: нова архітектура безпеки

Цей випуск журналу є надзвичайно актуальним, оскільки він дозволяє зрозуміти, що складний шлях України — це не внутрішній процес, а тектонічний зсув у міжнародних відносинах. Він символізує зміну архітектури безпеки та формування нового політичного ландшафту, де принципи права та суверенітету мають переважати над політикою сили.

EEYES – простір для молоді, що творить майбутнє вже сьогодні!

EEYES – молодіжний напрям Благодійного фонду UDoNation («Ти створюєш націю»). Це платформа, яка робить талановиту молодь видимою та відкриває нові можливості для розвитку й реалізації. Тут молоді люди отримують досвід, проявляють потенціал і долучаються до створення сучасної інтелектуальної та культурної спільноти.

У межах EEYES Insight Lab проводяться аналітичні дослідження, а заходи – квартирники, відкриті лекції, панельні дискусії, форуми – стають майданчиком для обміну ідеями. Важливим напрямом є культурне представництво у Берліні, де відбуваються міжнародні дебати та зустрічі з партнерами.

Інформаційна стрічка в Instagram висвітлює актуальні події, а робота з грантовими заявками забезпечує сталість проєктів. До кожного напрямку передбачені стажування, тож учасники отримують не лише знання, а й практичний досвід.

EEYES – це середовище, де молоді голоси стають чутними, а ідеї перетворюються на реальні дії.

WEBSITE

TELEGRAM

INSTAGRAM

FACEBOOK

Список використаних джерел

1. <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/us-troop-cuts-natos-eastern-flank>
2. <https://www.csis.org/analysis/russias-latest-nuclear-saber-rattling-nuclear-testing>
3. <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/deconstructing-russias-plans-greater-eurasia-where-theory-meets-supply-chains>
4. <https://ecfr.eu/article/energy-reckoning-how-europe-can-use-us-sanctions-to-cut-moscows-oil-ties/>
5. <https://www.iiss.org/online-analysis/online-analysis/2025/11/a-return-to-nuclear-testing-in-an-unstable-age/>
6. <https://www.iris-france.org/guerre-en-ukraine-entre-enlisement-et-impasse-diplomatique/>
7. <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/insights-papers/impact-evolving-threat-perceptions-transatlantic-alliance>
8. <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/analyses/2025-11-07/praise-brussels-ukraine-and-moldova-make-progress-path-to-eu>
9. <https://www.bruegel.org/first-glance/eu-enlargement-momentum-risks-falling-victim-veto-power>
10. <https://www.clingendael.org/publication/black-sea-security-white-knight-peace>
11. <https://icds.ee/en/beyond-defence-a-proactive-strategy-for-the-west-in-the-information-domain/>
12. <https://www.chathamhouse.org/2025/11/ukraines-best-defence-against-putins-energy-war-more-attacks-russias-oil-refining-sector>
13. <https://www.epc.eu/publication/flying-blind-how-to-prevent-russian-gps-operations-from-causing-a-european-air-disaster/>
14. <https://www.iiss.org/research-paper/2025/11/deep-precision-strike-europes-quest-for-long-range-missile-capabilities/>
15. <https://icds.ee/en/the-future-of-russia-the-relationship-between-external-and-internal-change/>
16. <https://icds.ee/en/nb8-masters-of-adaptation-in-a-turbulent-world/>
17. <https://www.chathamhouse.org/2025/11/ukraines-arms-deal-france-faces-major-hurdles-it-can-be-realized>
18. <https://www.chathamhouse.org/2025/11/uk-and-germany-should-combine-their-strengths-address-weaknesses-european-defence>
19. <https://www.iss.europa.eu/publications/commentary/shielding-democracy-triple-c-framework-turning-principles-practice>
20. <https://www.cfr.org/expert-brief/trumps-ukraine-peace-deal-faustian-bargain>
21. <https://www.csis.org/analysis/will-trumps-peace-plan-ukraine-succeed>
22. <https://www.swp-berlin.org/en/publication/the-tipping-point-an-emerging-model-of-european-security-with-ukraine-and-without-russia>

Фото та зображення

<https://cloudfront-us-east-2.images.arcpublishing.com/reuters/BYESMVMYOJOTFILFT6OHUdTQUM.jpg>
<https://www.reuters.com/resizer/v2/LIMVYKK3YBMLPNTQIGCEZ56VVQ.jpg?auth=914737de39fb3a7cfc3ecabc88e87508497f0fe659482148b41a53032303e349&width=7986&quality=80>
[https://ahf.nuclearmuseum.org/wp-content/uploads/2018/02/Plumbbob-Hood%20\(CN80-2653\)\)%20LA-UR-06-1068_1-1024x819.jpg](https://ahf.nuclearmuseum.org/wp-content/uploads/2018/02/Plumbbob-Hood%20(CN80-2653))%20LA-UR-06-1068_1-1024x819.jpg)
https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/russian_missile_launchers001.jpg?quality=75
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/af/Former_Russia-controlled_territories_without_Alaska.png
<https://ecfr.eu/wp-content/uploads/2025/11/554915150-scaled-1280x720-c-center.jpg>
<https://www.reuters.com/resizer/v2/FK6A3W6OZFI47GYGV3DWH2YIYY.jpg?auth=ffc8239a209b58af34d64f070d0b44b6f5e3ec4331197cf507d8fdda2ab6ba72&width=6863&quality=80>
<https://www.iiss.org/globalassets/media-library---content--migration/images-delta/comment/analysis/2025/nov/886x486-14.png>
https://images.unian.net/photos/2024_10/thumb_files/1000_545_1729181876-7909.jpg?1
<https://www.touteurope.eu/wp-content/uploads/2022/02/armee-ukraine-contre-separatistes.jpg>
<https://img.tsn.ua/cached/419/tsn-d2873c8d912123241057e3290f2c54af/thumbs/1200x630/2c/e6/68487bc1803420622531c2c2284de62c.jpeg>
https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/2025-02/GettyImages-2198801711_cropped.jpg?VersionId=HDND3IXHqdLWNMg0s7BOl.OgJRd81Lfs
https://www.ifri.org/sites/default/files/2025-03/light_shutterstock_2413139667_1.jpg
https://www.europarl.europa.eu/resources/library/images/20250312PHT27277/20250312PHT27277_original.jpg
https://www.president.gov.ua/storage/j-image-storage/51/45/57/caab1d58009ba1ed20ec9774418b6a0e_1755439697_extra_large.jpeg
https://c.files.bbc.co.uk/17B1C/production/_104525079_gettyimages-173948837.jpg
<https://etias.com/assets/uploads/imagery/blog/what-is-the-eu-etias.jpg>
<https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2024/03/Ukraine-Black-Sea-1024x683.jpg>
<https://www.friendsofeurope.org/thumbor/yZnNBrV3CmpyF0CEnqKPM31AmPQ=/fit-in/1200x/https%3A%2F%2Fwww.friendsofeurope.org%2Fwp%2Fwp-content%2Fuploads%2F2021%2F12%2F3-1-Equipment-Ships-MastheadFeature-1500x1090-1.jpg>
https://news.columbia.edu/sites/news.columbia.edu/files/styles/cu_crop/public/content/russia-disinformation-columbia.jpg?itok=sqiaN3Xb
<https://www.iq-norm.com/wp-content/uploads/2020/11/ISO-27001-Information-Security-Management-Systems-IQNORM-2020-2021in-scaled.jpg>

Фото та зображення

https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/styles/12_6_media_huge/public/2025-11/2025-11-10-ukraine-energy-war-kyiv-2244695339.jpg?h=a49d782d&itok=j-sjElpb
<https://carnegie-production-assets.s3.amazonaws.com/static/media/images/russia-refinery-strikes-1440-getty.jpg>
https://d1xp398qalq39s.cloudfront.net/uploads/research/publication/mbyrkk_3.jpg
<https://www.flightright.com/wp-content/uploads/2024/04/Europes-largest-airport.jpg>
[https://www.defensenews.com/resizer/v2/AEGHBP63DZHXPF6WYRSFBNHOM.jpg?auth=0da052d5533ddb1d90916254c52b6a28102ae173076103915c81a74062527115&width=5000&heig
ht=3193](https://www.defensenews.com/resizer/v2/AEGHBP63DZHXPF6WYRSFBNHOM.jpg?auth=0da052d5533ddb1d90916254c52b6a28102ae173076103915c81a74062527115&width=5000&height=3193)
[https://www.iiss.org/globalassets/media-library---content--migration/images-delta/comment/
research-papers/11/deep-strike-precision/886x486-8.png](https://www.iiss.org/globalassets/media-library---content--migration/images-delta/comment/research-papers/11/deep-strike-precision/886x486-8.png)
https://icds.ee/static/afp_83p68zq-1024x620.jpg
[https://www.mk.gov.lv/sites/mk/files/styles/node_image_large/public/gallery_
images/53170618266_f1a9a5ceb9_k.jpg?itok=pYJC-RaD](https://www.mk.gov.lv/sites/mk/files/styles/node_image_large/public/gallery_images/53170618266_f1a9a5ceb9_k.jpg?itok=pYJC-RaD)
<https://ecfr.eu/wp-content/uploads/2025/02/494824190-scaled.jpg>
[https://storage.united24media.com/thumbs/1920x/2/ce/1690bde5e23440c54efe52994bcb2ce2.
jpg](https://storage.united24media.com/thumbs/1920x/2/ce/1690bde5e23440c54efe52994bcb2ce2.jpg)
[https://www.campusfrance.org/sites/default/files/medias/images/2022-07/Relations_france_
ukraine.jpg](https://www.campusfrance.org/sites/default/files/medias/images/2022-07/Relations_france_ukraine.jpg)
[https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/styles/12_6_media_huge/public/2025-
11/2025-11-18-uk-german-armies-2054042329.jpg?h=162f0fbb&itok=g6H5_sM_
https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/styles/hero_inside_content2/public/2019/10/14/
eu_shutterstock_1284064630.jpg?itok=8-s1z7nv](https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/styles/12_6_media_huge/public/2025-11/2025-11-18-uk-german-armies-2054042329.jpg?h=162f0fbb&itok=g6H5_sM_)
[https://cdn.cfr.org/sites/default/files/styles/full_width_xl/public/image/2025/11/
GettyImages-2236488644.webp](https://cdn.cfr.org/sites/default/files/styles/full_width_xl/public/image/2025/11/GettyImages-2236488644.webp)
[https://www.politico.eu/cdn-cgi/image/width=1200,height=675,fit=crop,quality=80,onerror=re
direct,format=auto/wp-content/uploads/2024/12/16/GettyImages-2189754096-scaled.jpg](https://www.politico.eu/cdn-cgi/image/width=1200,height=675,fit=crop,quality=80,onerror=redirect,format=auto/wp-content/uploads/2024/12/16/GettyImages-2189754096-scaled.jpg)
[https://www.swp-berlin.org/publications/assets/Research_Paper/2025RP05/images/2025RP05_
TippingPoint_001.png](https://www.swp-berlin.org/publications/assets/Research_Paper/2025RP05/images/2025RP05_TippingPoint_001.png)
[https://www.europarl.europa.eu/resources/library/images/20250312PHT27273/20250312P
HT27273_original.jpg](https://www.europarl.europa.eu/resources/library/images/20250312PHT27273/20250312PHT27273_original.jpg)
<https://cepa.org/wp-content/uploads/2023/09/F4SB79WWoAEKECH-1-1400x934.jpeg>
https://mod.gov.ua/assets/IMG_3513_056c78afc4.JPG
<https://www.strategyand.pwc.com/it/en/hero/newdefense.png>

udonation.org
+38(068)0042001
info@udonation.org
53 Vasyl Tyutyunnyk Street, Office 23, Kyiv, Ukraine